

Full aktivitet på jägarnas station.

FOTO: HENRIK FALK

Stockholmsbarn lär om jord och skog

Årets upplaga av **Bonden i Skolan** genomfördes på Berga naturbruksgymnasium i Västerhaninge 25-26 september.

Arrangemanget är ett samarbete mellan LRF Mälardalen och naturbruksgymnasiet. Mellanstadieskolor i Stockholms län bjuds in och i år hade drygt 3 000 elever och deras lärare anmält sig.

Ett antal organisationer, däribland Jägareförbundet Stockholms län, ansvarar för varsin station. Vid besöket får eleverna lära sig mer om jordens och skogens kretslopp och uppleva den biologiska mångfalden som jord och skog erbjuder.

Jägarnas station bemannades av personal och förtroendevalda från Jägareförbundet Stockholms län och Jägarnas Riksförbund. På stationen fick klassen först en kort information om vad jakt är och varför vi jagar.

Därefter fick eleverna titta och känna på skinn, horn, kranier med mera. Vi berättade så mycket vi hann om de olika viltarterna och eleverna fick tillfälle att ställa frågor. Varför jagar man? Vilka djur får man jaga? Är vildsvin farliga? Elevernas frågor var många och ibland inte alldeles enkla att besvara.

Besöket på stationen avslutades med att eleverna fick ta ett smakprov av rökt dov- och vildsvinskött, det var uppskattat av de allra flesta!

HENRIK FALK

Jaktvårdskonsulent Region Mitt

Samarbete för mindre viltskador i jordbruket

Dan Persson beskriver hur samverkan och insatser har minskat viltskadorna på Tuvekärrs gård.

FOTO: CHRIS EDMAN

Den 9 oktober arrangerades en viltfältvandring på gården Tuvekärr av Växtråd i samarbete med Jägareförbundet inom EU-projektet Greppa näringen.

Storleken på en viltstam och dess koncentration inom ett visst område påverkar både kostnader för viltskador samt intäkter och upplevelser av jakten. Hur hittar vi rätt balans?

Syftet med viltfältvandringen var att se frågan ur flera synvinklar och resonera om olika lösningar.

William Hellsten, Växtråd, visade exempel på att viltskador under 15-20 procent av grödorna inte är lätta att se, men då har lönsamheten redan minskat drastiskt. Vildsvin orsakar mycket tydliga och stora skador.

William Hellsten visade också exempel på hur olika skador av till exempel hjortar påverkar lönsamhet och visade hur olika

lösningar med odlingsteknik, stängsel och störning kan användas.

Dan Persson, fältviltansvarig i Region Mitt på Jägareförbundet, har sedan år 2000 varit mark- och viltansvarig på Tuvekärr. Gården har låg andel viltskador, tack vare fredade foderplatser i skogen och viltåkrar med utvalda örter/grödor samt kantzoner för fältvilt.

Tuvekärr har med 110 hektar under plog så mycket som 20 hektar viltåker strategiskt placerade i marken. Med val av vad, var, hur och när olika grödor och viltåkrar sås, kan viltet avledas från grödor.

Man har lokalt minskat vinterstammen av dovilt från 240 djur per 1 000 hektar till hälften så många, vilket dock gett minskade intäkter av jakt.

Under rundturen på Tuvekärrs marker visades viltåkrar,

fält med höstvete och kantzoner för fältvilt och biologisk mångfald. Dan berättade närmare om strategi och utfall, visade hur viltet rör sig över markerna och var det brukar uppehålla sig. Fälthöns fanns hela tiden omkring sällskapet.

Deltagarnas slutsatser blev att när skog, odling och jakt samverkar och har kunskap om varandras förutsättningar, kan gemensamma mål nås. Man behöver samarbeta över markgränser.

Markägare har både ansvar och möjligheter att påverka jakt, viltvård och viltskador. För mycket gran minskar undervegetation och tillgång på föda i skog, vilket leder viltet ut på fälten.

Jägarna har i sin tur ett ansvar för att förstå samband mellan jakt, viltförvaltning samt skogs- och jordbruk.

CHRIS EDMAN